

Beslutningsforslag nr. B 141. Fremsat den 2. maj 1997 af Kim Behnke (FP), Tom Behnke (FP), Jan Kørpe Christensen (FP) og Johannes Sørensen (FP)

Forslag til folketingsbeslutning

om forbedring af retsstillingen for grundejere i forbindelse med ekspropriation

Folketinget pålægger regeringen snarest muligt at fremsætte lovforslag, hvorved det sikres:

- at bestemmelsen i grundlovens § 73 om fuldstændig erstatning ved ekspropriation efterleves,
- at grundejere, der udsættes for ekspropriation, får ret til den nødvendige ekspertbistand i forbindelse med ekspropriationen. Udgifterne hertil betales af den myndighed eller det selskab, der giver anledning til, at ekspropriationen iværksættes. Afgørelsen af, hvad der er nødvendig ekspertbistand, træf-

fes hverken af ekspropriationskommissionen eller taksationskommissionen,

- at sagsbehandlingstiden for ekspropriations-sager nedsættes væsentligt,
- at landinspektører, der medvirker i ekspropriations-sager, ikke er rådgivere for både ekspropriationskommissionen, taksationskommissionen og senere for Trafikministeriet, og
- at det ikke er trafikministeren eller Trafikministeriet, der udpeger flertallet af medlemmerne i taksationskommissionen.

Bemærkninger til forslaget

Forslaget er i det væsentlige en genfremsættelse af et tidligere beslutningsforslag, B 56, folketingsåret 1993-94, Folketingets forhandlinger side 5770, 7049 og 10164, tillæg A, side 6397, tillæg B, side 973.

I de senere år er massevis af familier blevet frataget deres bolig ved ekspropriation til så lav en erstatningsværdi, at deres erstatningsbolig på ingen måde kan leve op til den eksproprierede ejendom, hvad angår størrelse og kvalitet. Desuden er mange kommet fra husene med stor gæld, fordi ekspropriationerne blev foretaget på det tidspunkt, hvor ejendomspriserne var allerlavest. Siden er priserne generelt steget, og dermed har staten scoret gevinsten, mens boligejerne står med gælden.

Som reglerne administreres nu, gives der ikke fuldstændig erstatning, således som det er hjemlet i grundloven. De borgere, der skal igennem den i forvejen traumatiske oplevelse at miste hele eller dele af deres hjem, får ikke engang den compensation, der som minimum kunne give dem følelsen af, at det er et retssamfund, de lever i, og at når staten tager, giver staten også igen i overensstemmelse med de vedtagne love.

I tilknytning hertil er der også diskussionen vedrørende den nødvendige ekspertbistand. Borgerne har krav på ekspertbistand, således at de ikke står magtløse over for det offentlige system. Hvad der er nødvendig ekspertbistand skal ikke defineres af hverken ekspropriationskommissionen eller taksationskommissionen. Det bør efter forslagsstillernes opfat-

telse være sådan, at når borgerne har modtaget ekspertbistand, præsenterer de en regning til betaling, som de får fuld dækning for, medmindre der er tale om åbenbare urimeligheder. Relevant ekspertbistand kan være bistand fra advokat, revisor, ejendomsmægler, landbrugskonsulent o.lign.

Hertil kommer, at ekspropriationsforretninger næsten som en hovedregel har en uhyrt lang sagsbehandlingstid. Det kan borgerne ikke være tjent med. Grundejerne kan ikke i sagsbehandlingsperioden frit disponere over deres ejendom, og et salg er fuldstændig umuligt, da ingen ønsker at overtage en ejendom, der er en del af en verserende ekspropriationssag.

Det er endvidere vigtigt at sikre, at de personer, der er involverede i sagen, er uvildige, således at borgerne føler, at de får en retfærdig behandling. Derfor kan det ikke nytte noget, at f.eks. landsinspektører medvirker i flere instanser i ekspropriationssager og senere har de udførende arbejdsopgaver. Det kan heller ikke siges at være udtryk for ønskværdig habilitet, når det er trafikministeren eller Trafikministeriet, som senere er opdragsgiver på anlægsprojektet, der udpeger flertallet af medlemmerne i taksationskommissionen. Forslagsstillerne ønsker under udvalgsarbejdet at diskutere, hvem der fremover skal udpege flertallet af medlemmerne i taksationskommissionen.

Forslagsstillerne mener, at det er på tide med en gennemgribende revision af reglerne, for der har været eksempler nok på, at det nuværende regelsæt ikke kan garantere borgernes retssikkerhed.

Skriftlig fremsættelse

Kim Behnke (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om forbedring af retsstillingen for grundejere i forbindelse med ekspropriation

(Beslutningsforslag nr. B 141).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.